

1 Wstęp

W roku 2009 duży wpływ na rynek pracy miał kryzys gospodarczy, który przyczynił się do wzrostu bezrobocia. Sytuacja ta spowodowała, iż do PUP zaczęło wpływać coraz mniej ofert pracy, zwłaszcza tych niesubsydiowanych, zwiększyła się również rejestracja osób bezrobotnych. Dlatego niezmiernie istotna w tych warunkach ekonomicznych jest rola publicznych służb zatrudnienia, które zmierzają do ograniczenia i efektywnego łagodzenia zjawiska bezrobocia.

Działania PUP są kompleksowe i wielokierunkowe co w konsekwencji ma prowadzić do zmiany postaw bezrobotnych i ograniczenia poziomu bezrobocia w regionie, a także poprzez programy wspomagane Funduszem Pracy pomóc pracodawcom w przetrwaniu tego trudnego okresu.

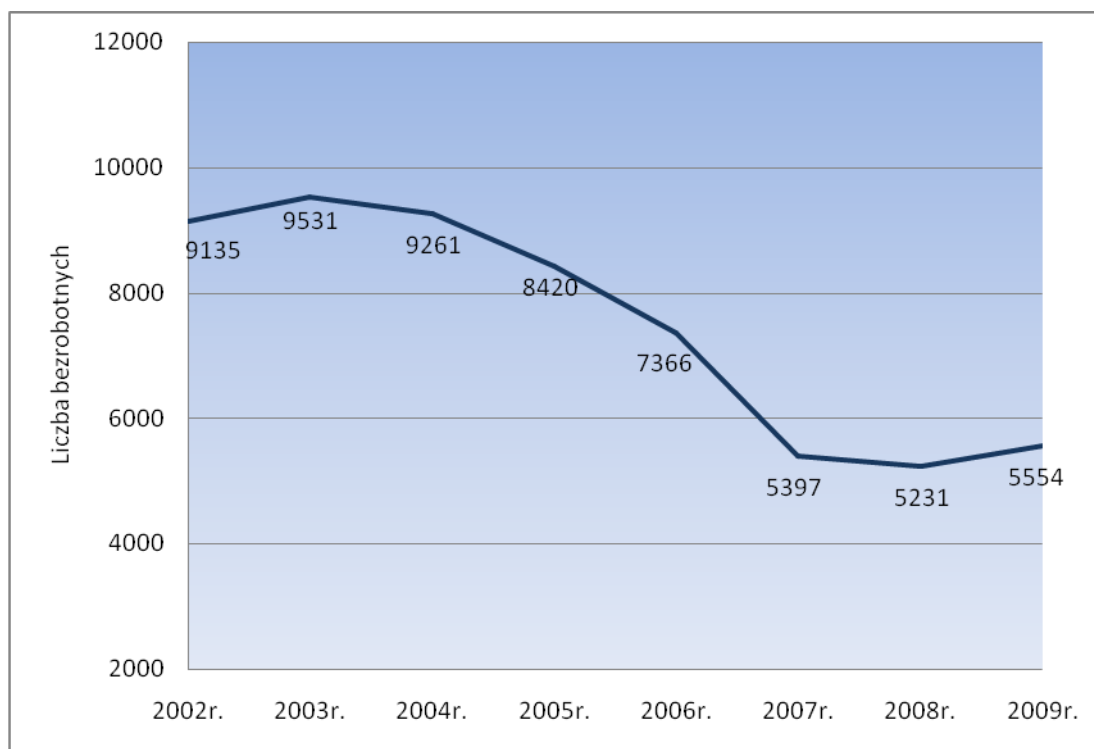
Główne cele jakie postawiliśmy sobie w ubiegłym roku to przede wszystkim łagodzenie w sposób możliwie optymalny skutków rosnącego w warunkach kryzysu bezrobocia i nie dopuszczenie do jego lawinowego wzrostu.

Wszelkie działania w tym zakresie oparte były na programach wspomaganych Funduszem Pracy i Europejskim Funduszem Społecznym.

2 Statystyka lokalnego rynku pracy

Według stanu w dniu 31 grudnia 2009r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żninie zarejestrowane pozostawały 5554 osoby bezrobotne. Było to o 5,8% (323 osoby) więcej niż w końcu grudnia poprzedniego roku. W latach wcześniejszych zmiany poziomu bezrobocia rejestrowanego w Powiecie Żnińskim przejawiały tendencję spadkową, co obrazuje poniższy wykres. Sytuacja wzrostu poziomu bezrobocia może być niepokojąca aczkolwiek należy mieć na uwadze to, że niewątpliwie wpływ na taki stan miał szeroko zakrojony kryzys gospodarczy.

Wykres 1. Poziom bezrobocie rejestrowane w Powiecie Żnińskim w latach 2002-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdawczości MPiPS

Wzrost liczby osób znajdujących się w ewidencji tut. urzędu notowany na dzień 31 grudnia 2009r. w stosunku do stanu z końca roku poprzedniego odnotowano we wszystkich gminach Powiatu Żnińskiego choć był on zróżnicowany, co przedstawia poniższa tabela. Największy wzrost liczby osób bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem roku 2008 odnotowano w gminach Barcin i Łabiszyn, odpowiednio o 112 i 94 osoby, a najmniejszy w gminie Rogowo – zaledwie o 2 osoby bezrobotne.

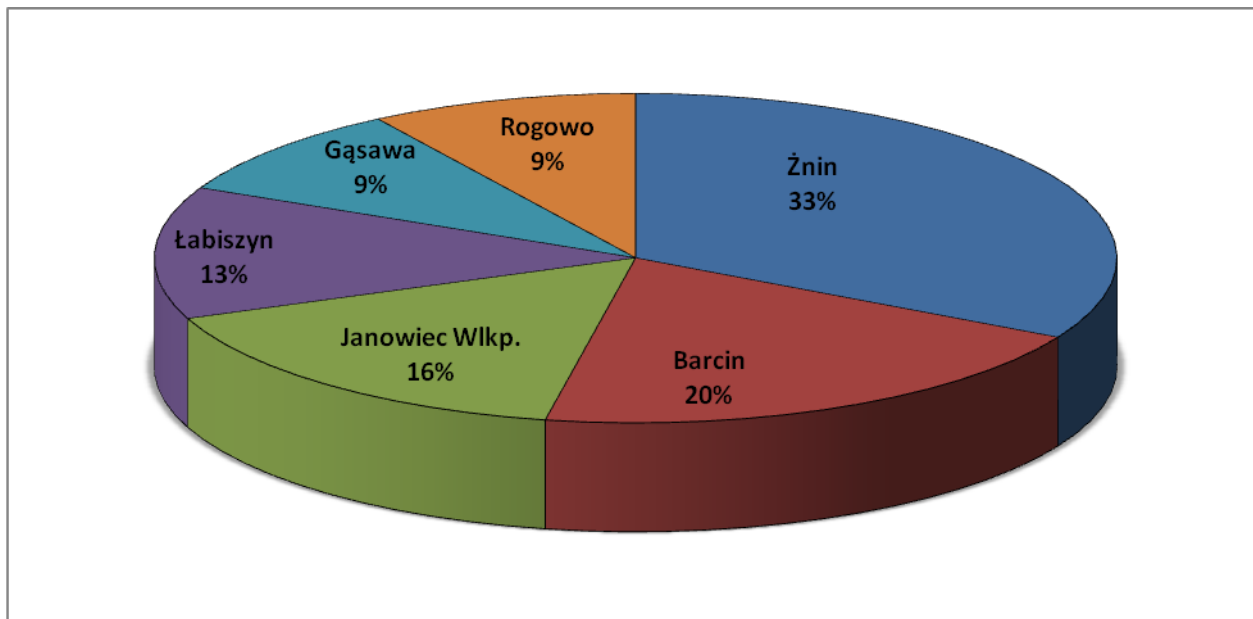
Zarejestrowani bezrobotni wg miast i gmin

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych 31.12.2008r.		Liczba bezrobotnych 31.12.2009r.	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Miasto Żnin (siedziba PUP)	041906 3	980	626	993	526
Obszar wiejski		828	589	845	512
M. i G. Żnin		1808	1215	1838	1038
Miasto Barcin	041901 3	516	341	541	323
Obszar wiejski		485	349	572	345
M. i G. Barcin		1001	690	1113	668
Miasto Janowiec Wlkp.	041903 3	381	237	370	203
Obszar wiejski		485	366	532	341
M. i G. Janowiec Wlkp.		866	603	902	544
Miasto Łabiszyn	041904 3	298	181	339	178
Obszar wiejski		312	205	365	208
M. i G. Łabiszyn		610	386	704	386
Gmina Gąsawa	041902 2	433	289	482	302
Gmina Rogowo	041905 2	513	354	515	301
Ogółem PUP		5231	3537	5554	3239
Zamieszkali na wsi		3056	2152	3311	2009
Osoby z prawem do zasiłku dla bezrobotnych		1265	624	1406	601

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdawczości MPiPS.

Największy odsetek z ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tut. urzędzie w końcu roku 2009r. stanowili mieszkańcy miasta i gminy Żnin. Wynika to z faktu, że na tym terenie zamieszkuje znaczna część ludności Powiatu.

Wykres.2 Procentowy udział mieszkańców gmin w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Żnin

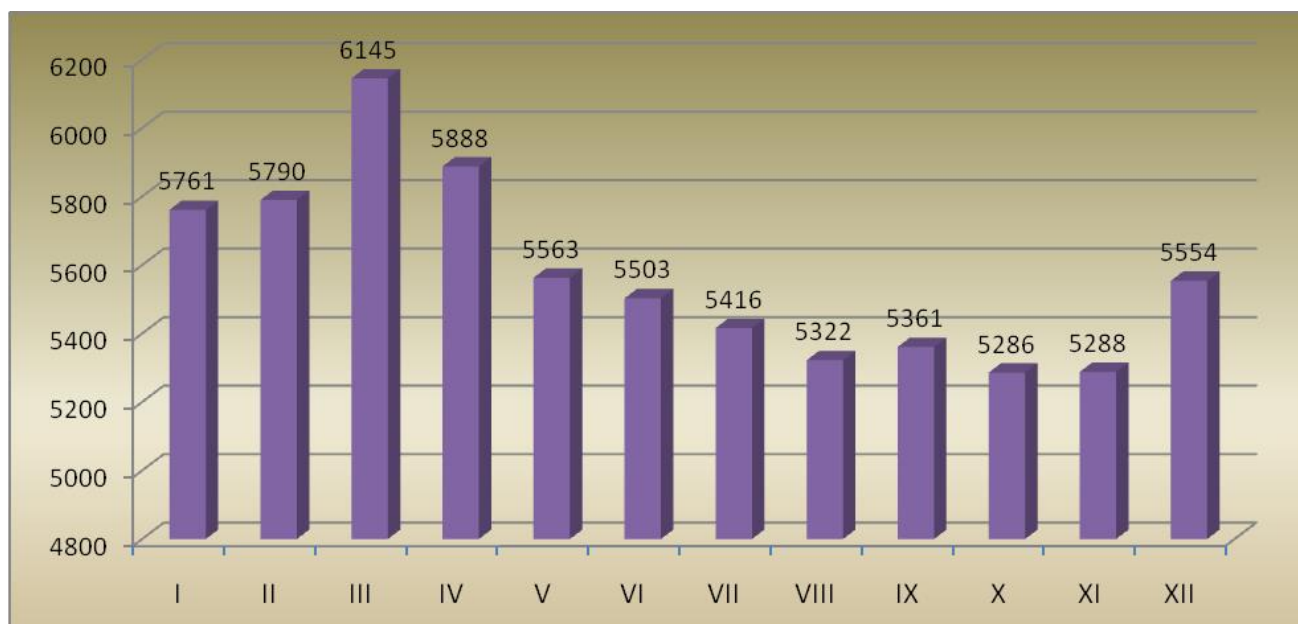

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdawczości MPiPS.

Na zmiany w poziomie bezrobocia w końcu grudnia 2009 niewątpliwie wpływ miał większy napływ niż odpływ bezrobotnych. W okresie od stycznia do grudnia 2009r w tut. urzędzie zarejestrowało się 8638 osób bezrobotnych. W ciągu roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Żninie wyłączono 8315 osób.

Przebieg zmian poziomu bezrobocia rejestrowanego na przestrzeni 2009r. przedstawia wykres nr 3. Wynika z niego, że szczególnie duży przyrost liczby osób pozostających w ewidencji PUP Żnin nastąpił w okresie od stycznia do marca oraz w grudniu, natomiast w pozostałych miesiącach analizowanego roku przeważały wyłączenia oraz nastąpił spadek dynamiki napływu osób bezrobotnych. Ma to związek w szczególności z uruchomieniem programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego, jak również z podejmowaniem przez bezrobotnych prac sezonowych.

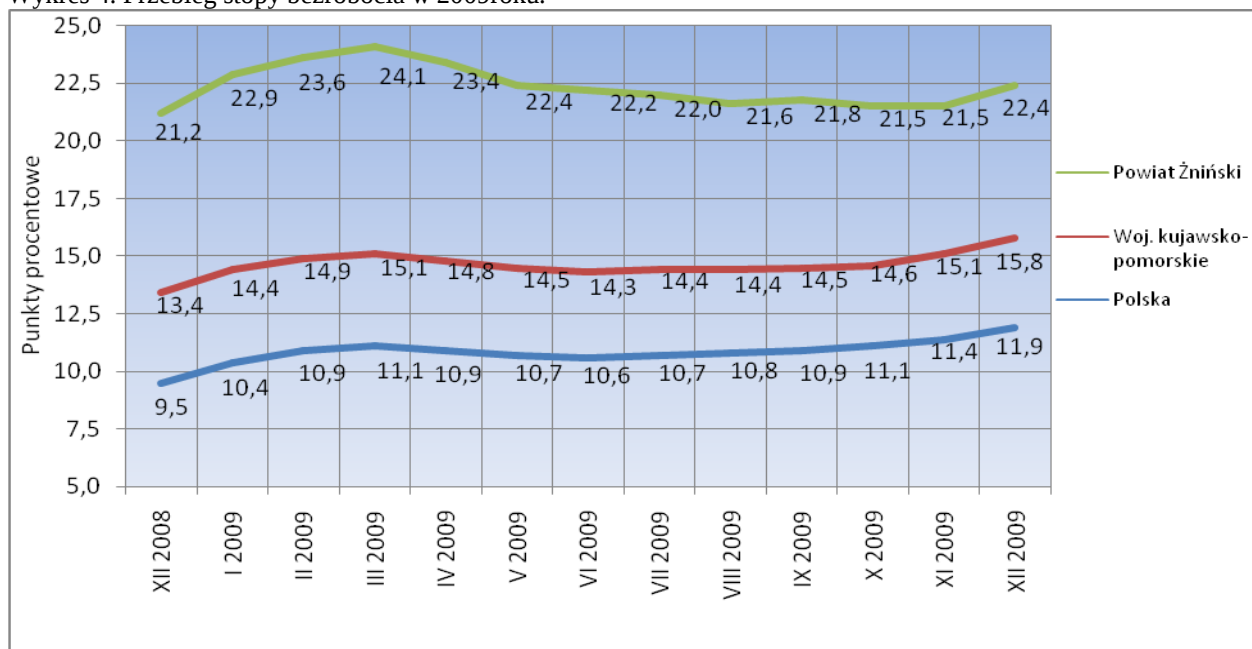
Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Żnin w poszczególnych miesiącach 2009 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdawczości MPiPS.

Zmiana liczby osób zarejestrowanych w urzędzie pracy pociąga za sobą zmianę, integralnie z nią związaną, stopy bezrobocia, która jest wyrażonym w procentach stosunkiem liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności cywilnej czynnej zawodowo. Stopa bezrobocia dla Powiatu Żnińskiego w dniu 31.12.2009r. wynosiła 22,4% co oznacza, że wzrosła w stosunku do końca roku poprzedniego o 1,2 pkt. procentowego. Przebieg stopy bezrobocia w Powiecie Żnińskim na tle województwa i kraju przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Przebieg stopy bezrobocia w 2009 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdawczości MPiPS.

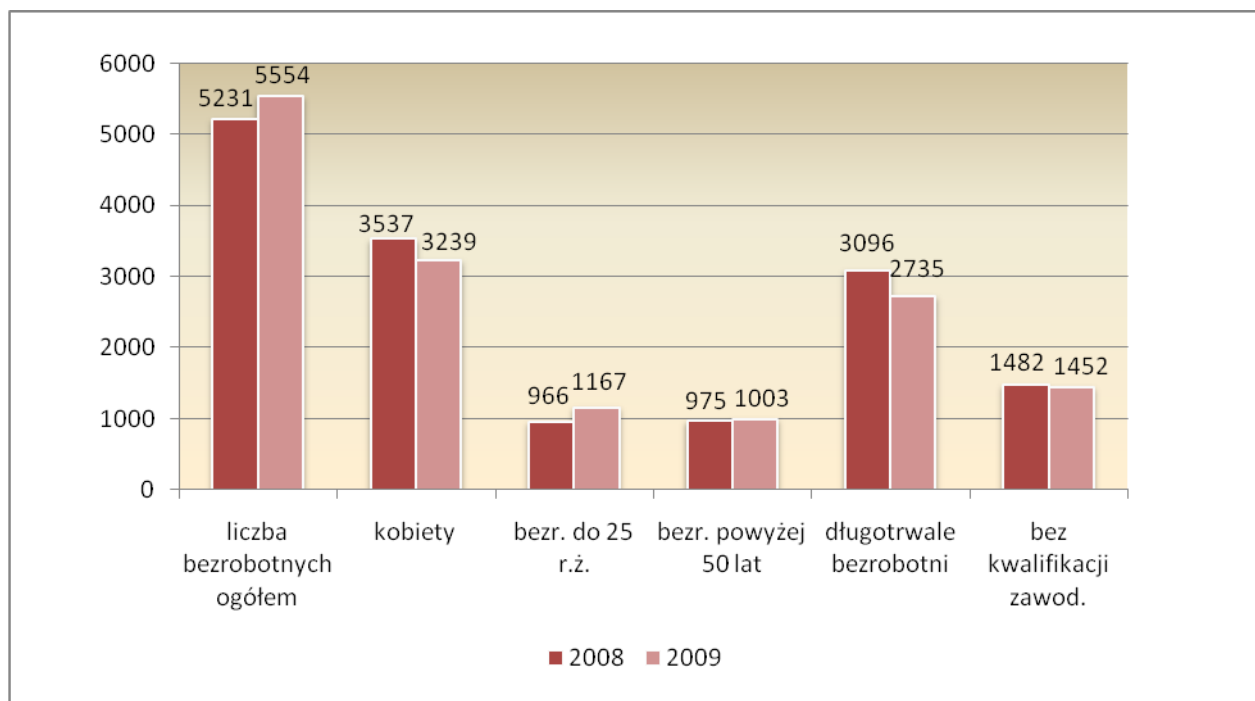
Wykres 4 pokazuje, że tendencja przebiegu stopy bezrobocia w Powiecie w roku 2009 była odzwierciedleniem sytuacji w województwie a nawet kraju w analogicznym okresie.

Struktura bezrobocia

Na ogólną liczbę bezrobotnych składają się grupy bezrobotnych posiadających określone cechy. Działania służb zatrudnienia w dużej mierze ukierunkowane są na pomoc osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w 2009r realizował szereg programów rynku pracy w ramach aktywnych form wspierania osób bezrobotnych związanych z inwestowaniem w kapitał ludzki, które zostaną szczegółowo omówione w dalszej części opracowania.

Poniższy wykres obrazuje porównanie danych ilościowych wybranych grup bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a dokładnie ich stanu na koniec roku 2008 i 2009. Dodatkowo na wykresie umieszczono dane dotyczące bezrobotnych kobiet ze względu na ich duży udział procentowy w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy w Powiecie Żnińskim.

Wykres 5. Wybrane elementy struktury bezrobocia w Powiecie Żnińskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdawczości MPiPS.

Analizując powyższe dane można zauważyć, że wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. urzędzie zarówno w 2008r. i 2009r. (stan na 31 grudnia) przeważały kobiety. Stanowiły one odpowiednio 67,6% i 58,3% ogółu bezrobotnych. W omawianej grupie zauważamy pozytywną zmianę dotyczącą obniżenia jej poziomu w ogólnej liczbie bezrobotnych, co niewątpliwie wynika z ukierunkowanych działań PUP w Żninie.

Znacznym strukturalnym problemem tut. urzędu pozostaje duży udział osób długotrwale bezrobotnych, które stanowią 49,2% ogółu. Należy jednak zauważyć, iż w 2009r. liczba bezrobotnych z tej grupy zmniejszyła się o 361 osób w stosunku do analogicznego okresu z roku poprzedniego. Sytuacja ta pozostaje w ścisłym związku z ilością wyłączonych z ewidencji w ciągu 2009r. kobiet, z których duża część posiadała status osoby długotrwale bezrobotnej.

W trudnej sytuacji na lokalnym rynku pracy są również osoby w wieku poniżej 25 lat. Ta grupa bezrobotnych w naszej ewidencji jest stosunkowo liczna, co widać na wykresie 5. Jej liczebność w końcu 2009r. wzrosła w stosunku do analogicznego okresu roku 2008 o 201 osób.

Do bezrobotnych w tym przedziale wiekowym ze strony tut. urzędu skierowane były przede wszystkim programy stażu, dające możliwość nabycia umiejętności praktycznych do wykonywania określonej pracy.

Liczba osób bezrobotnych po 50 roku życia utrzymała się w końcu 2009r. na poziomie podobnym do roku poprzedniego, wykazała nieznaczny wzrost o 28 osób. Omawiana grupa osób miała szanse korzystania z różnych form pomocy ze strony urzędu.

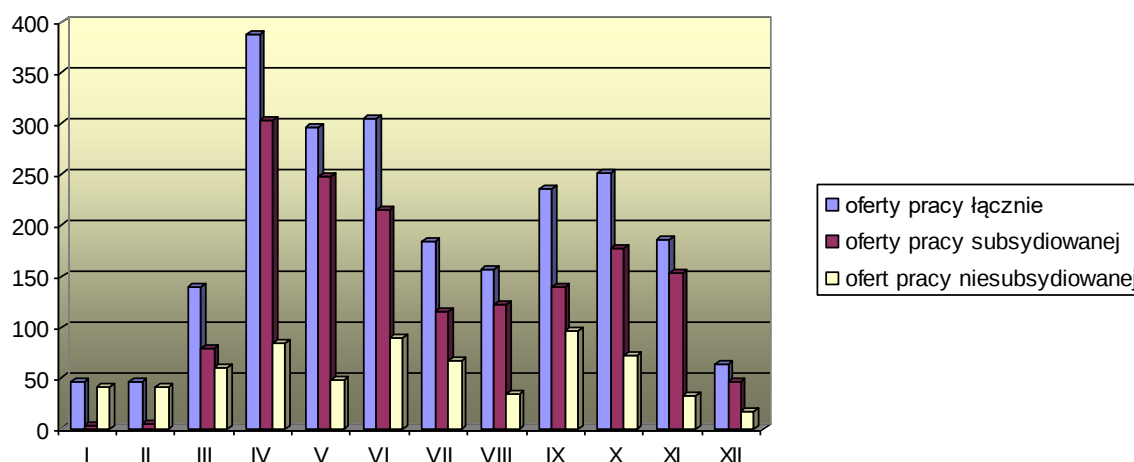
Niekorzystną cechą struktury lokalnego bezrobocia w końcu 2009r. stanowił duży odsetek osób bez kwalifikacji zawodowych, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 26,1%. Co jednak ważne w porównaniu z poprzednim rokiem na koniec grudnia 2009r. odnotowano w tej grupie spadek o 30 osób. Powiatowy Urząd Pracy w Żninie w znacznej mierze kieruje swe działania do grona omawianych osób bezrobotnych szczególnie finansując aktywne formy walki z bezrobociem w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych. Osoby bez kwalifikacji zawodowych mają też szansę ich nabycia poprzez uczestnictwo w organizowanych szkoleniach.

Pośrednictwo pracy

Podstawowe cele pośrednictwa pracy obejmują udzielanie bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych, pozyskiwanie oraz upowszechnianie ofert pracy, a także udzielanie pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze złożoną ofertą pracy.

W 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Żninie dysponował łącznie 2300 ofertami pracy, w tym 687 ofertami pracy niesubsydiowanej. Pozostałe oferty dotyczyły zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz stażu (1613 ofert pracy subsydiowanej).

Ryc. 1 Liczba ofert pracy w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Żninie w 2009r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdawczości o rynku pracy MPiPS-01

Marzec to pierwszy miesiąc, kiedy liczba ofert pracy wzrosła. Najbardziej gwałtowny wzrost ofert zauważalny był jednak w kwietniu 2009 roku. Wtedy to do Powiatowego Urzędu Pracy wpłynęło, aż 388 ofert pracy, w tym 304 ofert stanowiły pracę subsydiowaną. Okres wiosenny to czas, w którym masowo uruchamiane są środki Funduszu Pracy i EFS a także ruszają prace sezonowe, co sprzyja wzrostowi zapotrzebowania na pracowników w zawodach głównie gastronomicznych oraz budowlanych. Wysoka liczba ofert pracy utrzymująca się we wrześniu, październiku oraz listopadzie związana była z realizacją programów:

- Młodzi na start,
- Powrót na rynek pracy,
- Rozwój przedsiębiorczości w Powiecie Żnińskim.

Subsydiowane oferty pracy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Żninie dotyczyły głównie stanowisk:

- robotnik gospodarczy,
- sprzedawca,
- pracownik administracyjny,
- pracownik biurowy, pomoc biurowa.

Niesubsydiowane oferty pracy przedstawiane bezrobotnym w 2009 roku przez pośredników pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żninie najczęściej dotyczyły stanowisk:

- magazynier,
- murarz i pomocnik murarza,
- kierowca samochodu osobowego lub ciężarowego,
- sprzedawca,
- kucharz.

Pośrednicy pracy w celu nawiązania współpracy z lokalnymi pracodawcami oraz zbadania sytuacji na lokalnym rynku pracy odbyli w 2009 roku 170 wizyt w zakładach pracy. Ich efektem było pozyskanie ofert pracy oraz stażu, a także uzyskanie informacji na temat oczekiwań pracodawców w zakresie korzystania z usług urzędu pracy.

Pośrednicy pracy realizują swe zadania organizując też giełdy pracy. W 2009 roku odbyło się 19 tego typu spotkań, w których wzięły udział 502 osoby.

Klub Pracy

Klub Pracy to forma poradnictwa zawodowego przeznaczona dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które nie mają doświadczenia w poszukiwaniu odpowiedniego zatrudnienia, utraciły motywację do poszukiwania pracy ale chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej. W 2009 odbyło się 13 szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, na które skierowano 127 osób, w tym 107 kobiet i 64 osoby mieszkające na wsi. Szkolenie w Klubie Pracy ukończyło 109 osób, 7 nie rozpoczęło szkolenia, 1 osoba przerwała swój udział, a 10 nie ukończyło go ze względu na zbyt małą ilość godzin zaliczonych zajęć.

Efekty szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy	Liczba osób zaktywizowanych do 90 dni od zakończenia szkolenia	Liczba osób zaktywizowanych powyżej 90 dni od zakończenia szkolenia	Ogółem
Podjęcie pracy	8	6	14
Staż	10 (2 podjęcia pracy po stażu)	4	14
Prace społecznie użyteczne	3	0	3
Szkolenia zawodowe	2	0	2
Podjęcie działalności gospodarczej	1	0	1
Ogółem	24	10	34

Utrata statusu osoby bezrobotnej za odmowę podjęcia pracy, niestawienie się w wyznaczonym terminie lub wykreślenie na własny wniosek	25
--	-----------

Źródło: Opracowanie własne

Co warto podkreślić, efekty szkoleń są monitorowane znacznie dłużej niż zobowiązuje do tego ustawa, a znaczna część uczestników korzysta z porad indywidualnych w ramach Otwartego Klubu Pracy.

Oceny jakościowe i ilościowe zajęć prowadzonych w czasie szkolenia wskazują na zadowolenie uczestników. Klubowicze pozytywnie oceniają: stopień przygotowania osoby prowadzącej, atmosferę na zajęciach, program zajęć, materiały szkoleniowe oraz przydatność wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie szkolenia.

W Klubie Pracy odbywały się też zajęcia aktywizacyjne, które miały charakter jednodniowych warsztatów. Stanowiły one zestaw ćwiczeń, które miały pomóc poznać siebie, swoje mocne strony, podnieść poczucie własnej wartości, nauczyć jak skutecznie komunikować się z innymi ludźmi oraz rozwijać umiejętność stawiania sobie celów i ich planową realizację. W 2009 roku odbyło się 14 zajęć aktywizacyjnych, w których wzięły udział **64 osoby**, w tym 44 kobiety i 38 osób mieszkających na wsi.

Efektywność zajęć aktywizacyjnych w roku 2009.

Efekty zajęć aktywizacyjnych	Liczba osób zaktywizowanych do 90 dni od zakończeniu warsztatów	Liczba osób zaktywizowanych powyżej 90 dni od zakończenia warsztatów	Ogółem
Podjęcie pracy	7	3	10
Staż	6	0	6
Szkolenia w Klubie Pracy	2	1	3
Ogółem	15	4	19
Utrata statusu osoby bezrobotnej za odmowę podjęcia pracy, niestawienie się w wyznaczonym terminie lub wykreślenie na własny wniosek	9		

Źródło: Opracowanie własne

Każda osoba bezrobotna i poszukująca pracy mogła uczestniczyć w takich zajęciach jak: „Warsztaty aktywnego działania i poszukiwania pracy – Autoprezentacja i rozmowa kwalifikacyjna z pracodawcą”, „Jak napisać dokumenty aplikacyjne?”, „W jaki sposób szukać pracy – czyli metody aktywnego poszukiwania pracy.”

W czasie ewaluacji szkolenia i zajęć aktywizacyjnych, znaczna część uczestników podkreśla wzrost motywacji i zaangażowania w poszukiwanie pracy. Jest to zmienna, którą trudno zmierzyć ilościowo, lecz na podstawie wypowiedzi i zachowań klubowiczów można zauważyć zwiększoną aktywność w poruszaniu się po rynku pracy, zmianę w postrzeganiu własnej osoby oraz możliwości rozwoju własnej kariery zawodowej.

Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe świadczone przez PUP polega na udzielaniu bezrobotnym oraz osobom poszukującym pracy pomocy w wyborze zawodu, miejsca zatrudnienia, a także pomocy pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych.

Doradcy zawodowi zatrudnieni w tutejszym urzędzie pracy aktywizowali osoby bezrobotne prowadząc rozmowy wstępne, porady zawodowe, informacje zawodowe oraz spotkania grupowe.

W 2009r. usługami poradnictwa zawodowego objęto 6376 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Doradcy zawodowi przeprowadzili także 2 spotkania z uczniami gimnazjów, w których uczestniczyło ogółem 60 uczniów. W trakcie spotkania omówiono zagadnienia dotyczące wartości płynących z podejmowania pracy, planowania własnej kariery, zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz udzielono wskazówek dotyczących pierwszego kontaktu z PUP.

Usługi EURES

Oferty pracy z sieci EURES dotyczą konkretnych stanowisk, są kierowane do osób posiadających sprecyzowane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, posługujących się językiem obcym przynajmniej w stopniu komunikatywnym. Każda oferta wpływa do naszego Urzędu bezpośrednio od Wojewódzkiego Doradcy EURES, który nadzoruje rekrutację na poziomie województwa. Przy realizacji tych ofert ważne jest, aby już na

szczeblu pierwszego kontaktu z klientem dokonać wstępnej selekcji potencjalnych kandydatów.

W 2009r. Powiatowy Urząd Pracy w Żninie dysponował 135 ofertami pracy pozyskanymi w ramach usług EURES. Do dyspozycji osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia za granicą było 2014 stanowisk pracy. Najwięcej ofert dotyczyło branży: gastronomiczno-hotelarskiej, informatycznej, technicznej, rolniczej, ogrodniczej, medycznej i opiekuńczej. Pośrednik pracy realizujący usługi EURES udzielił 320 osobom informacji na tematy związane z poszukiwaniem pracy w krajach EOG.

Powiatowy Urząd Pracy pośredniczył także w rekrutacji pracowników w związku z otrzymaną ofertą pracy w Hiszpanii. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zwrócił się z prośbą o dokonanie wyboru 3 osób, które wezmą udział w dalszych etapach rekrutacji. W wyniku tego naboru zostały zatrudnione wszystkie 3 osoby skierowane przez nasz urząd.

3 Podział środków finansowych

Pierwotny limit środków FP przyznany dla PUP w Żninie wg algorytmu wynosił **5.237.700 zł**. Następnie, na nasz wniosek, został on zwiększony rezerwą środków Funduszu Pracy o **1.571.300 zł** (ogółem 6.809.000 zł). Nie był to jednak nadal limit adekwatny do potrzeb lokalnego rynku pracy, szczególnie w dobie trwającego kryzysu ekonomicznego. W związku z powyższym opracowano kilka dodatkowych programów, które po pozytywnej weryfikacji umożliwiły rozszerzenie działalności aktywizacyjnej PUP. Pozyskano środki finansowe na poniższe programy:

- Program „45/50 PLUS” – kwota 414.600 zł.
- Program „Młodzi Aktywni” – kwota 305.700 zł.
- Program „Rozwój Przedsiębiorczości w Powiecie Żnińskim” – kwota 850.000 zł.
- Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy” w ramach Poddziałania 6.1.3.PO KL – kwota 3.666.400 zł.
- Program „Powrót na rynek pracy” – kwota 88.800 zł
- Program „Młodzi na start” – kwota 146.600 zł

Limit środków przeznaczonych na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2009r. wynosił **12.281.100 zł**, i został całkowicie zagospodarowany w ramach poszczególnych form:

Limit środków ogółem	12.281.100 zł
w tym:	
1)Szkolenia	225.983 zł
2)Prace interwencyjne	660.017 zł
3)Roboty publiczne	2.187.326 zł
4)Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	594.536 zł
5)Staże	2.079.359 zł
6) Dotacje dla bezrobotnych i pracodawców	782.500 zł
7) Badania lekarskie	513 zł
8)Refundacje kosztów dojazdów do pracy i zakwaterowania	11.581 zł
9) Prace społecznie użyteczne	267.185 zł
10)Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy” w ramach Poddziałania 6.1.3. PO KL (staż, pz, dotacje)	3.666.400 zł
11) Program „45/50 PLUS” (roboty publiczne)	414.600 zł
12) Program „Młodzi Aktywni” (staż, roboty publiczne)	305.700 zł
13) Program „Rozwój Przedsiębiorczości w Powiecie Żnińskim” (dotacje dla bezrobotnych i pracodawców, staże)	850.000 zł
14) Program „Powrót na rynek pracy” (roboty publiczne)	88.800 zł
15) Program „Młodzi na start” (staż, roboty publiczne)	146.600 zł

4 Działania finansowane ze środków Funduszu Pracy

Aktywizacja osób bezrobotnych następowała poprzez następujące formy :

Szkolenia grupowe i indywidualne

Powiatowy Urząd Pracy w Żninie w ramach limitu środków Funduszu Pracy organizował dla osób bezrobotnych szkolenia grupowe i indywidualne, w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia oraz podwyższenia kwalifikacji zawodowych.

Skierowanie na szkolenie poprzedzone było dokonaniem oceny, czy szkolenie to zwiększy szansę bezrobotnego na uzyskanie zatrudnienia, w szczególności na podstawie:

- zaświadczenia od pracodawcy o możliwości zatrudnienia bezrobotnego po ukończeniu szkolenia,
- częstotliwości zgłaszanych ofert do Powiatowego Urzędu Pracy w zawodzie zgodnym z kierunkiem szkolenia wskazanym przez bezrobotnego,
- wyników analiz i prognoz na rynku pracy.

Organizowaliśmy następujące szkolenia grupowe: ABC Przedsiębiorczości, operator koparko-ładowarki i kucharz małej gastronomii z systemem HACCP. Do najczęściej finansowanych szkoleń indywidualnych należały: prawo jazdy, spawacz, operator sprzętu budowlanego, obsługa wózków jezdniowych. Łącznie na szkolenia skierowaliśmy **179** osób, w tym **49** na szkolenia indywidualne.

Dotacje dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą

W ramach środków Funduszu Pracy przyznaliśmy **57** osobom dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a **22** osoby podjęły pracę w ramach wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy. Wśród pomysłów bezrobotnych na samozatrudnienie pojawiły się nowe rodzaje działalności jak np. tłumacz języka rosyjskiego, produkcja brykietu opałowego, salon odnowy biologicznej, usługi geodezyjno – kartograficzne. Dużym zainteresowaniem cieszą się usługi remontowo-budowlane i handel obwoźny

Prace interwencyjne

Do prac interwencyjnych kierowane były osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy zaliczane do grupy osób będących w szczególnej sytuacji

na rynku pracy. W ramach prac interwencyjnych zaktywizowano **229** osób. Dzięki zawartym umowom możliwe było powstanie nowych miejsc pracy, które w większości przypadków utrzymane będą przez okres minimum 1 roku. Prace interwencyjne organizowano głównie w zakładach prywatnych, ale też w urzędach i szkołach z terenu naszego Powiatu. Skierowane osoby zajmowały głównie takie stanowiska jak: pracownik biurowy, sprzedawca, robotnik gospodarczy, murarz, stolarz. Zauważalne było w roku ubiegłym mniejsze zainteresowanie pracodawców tą formą zatrudnienia. W roku 2008 w ramach tej formy aktywizowanych było 352 bezrobotnych.

Roboty publiczne

Roboty publiczne były organizowane w ramach realizowanych na terenie gmin zadań związanych z ochroną środowiska, kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia, oraz pomocy społecznej, organizowane były też przez spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te były finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Roboty publiczne kierowane są głównie do osób długotrwale bezrobotnych, po 50. roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do lat 18, bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, bezrobotnych niepełnosprawnych. Jest to jedna z najmniej efektywnych form zatrudnienia. Niemniej jednak dzięki dobrej współpracy z samorządami lokalnymi na dzień 31.12.2009r. skuteczność zatrudnieniowa wyniosła 20,53 %. Ponadto, dla niektórych grup bezrobotnych jest to jedyna możliwa do uzyskania forma zatrudnienia. W 2009 roku w ramach posiadanego limitu na roboty publiczne zaktywizowano łącznie z programami: „45/50 PLUS”, „Młodzi Aktywni”, „Powrót na rynek pracy” oraz „Młodzi na start” - **711** osób bezrobotnych.

Staże

Istotą odbywania stażu jest nabycie przez osobę bezrobotną umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, bez nawiązania stosunku pracy. Stażem mogą być objęte osoby do 25 roku życia, bezrobotne długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, albo kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotni po odbyciu kary pozbawienia wolności oraz bezrobotni niepełnosprawni. Na staż mogą być skierowane również osoby, które w

okresie 12 miesięcy od dnia określonego w dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, nie ukończyły 27 roku życia. W ramach stażu ze środków Funduszu Pracy w 2009r. zaktywizowaliśmy łącznie **831** osób, z czego **229** osób już uzyskało dalsze zatrudnienie.

Refundacja kosztów dojazdów do pracy i zakwaterowania oraz opieki nad dziećmi do lat 7

Formy te przyczyniają się do wzrostu mobilności osób bezrobotnych. Poszukiwanie miejsca zatrudnienia poza miejscem zamieszkania powoduje, że wzrosła liczba osób bezrobotnych korzystających z tej formy pomocy. W bieżącym roku z refundacji kosztów dojazdu do pracy skorzystało **29** osób bezrobotnych.

Prace społecznie użyteczne

Powyższy instrument rynku pracy skierowany jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. W 2009 roku podpisane zostały porozumienia z wójtami i burmistrzami Powiatu Żnińskiego dotyczące organizacji prac społecznie użytecznych. Do wykonywania tych prac skierowaliśmy **460** osób bezrobotnych

5 Programy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych

Najważniejsze zadania PUP wiążą się z pozyskiwaniem środków FP i EFS na aktywizację osób bezrobotnych. Od lat już przyznawany wg algorytmu limit jest za mały w stosunku do potrzeb. Opracowujemy więc dodatkowe projekty na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dzięki czemu zwiększamy limit środków na aktywizację osób bezrobotnych. W bieżącym roku pierwotnie przyznany limit wynosił **5.237.700 zł**. Dodatkowo pozyskaliśmy środki FP w wysokości **3.377.000 zł** oraz EFS w wysokości **3.666.400 zł**, co zwiększyło limit do łącznej kwoty **12.281.100 zł**.

- **Program „45/50 PLUS” (całkowita wartość programu 414.600 zł)**

Program ten kierowany był do osób bezrobotnych zamieszkałych w Powiecie Żnińskim w wieku niemobilnym, tj. powyżej 45. roku życia, ze szczególnym uwzględnieniem bezrobotnych powyżej 50. roku życia. Priorytetem programu była aktywizacja zawodowa w ramach usług i instrumentów rynku pracy. Działania jakie zostały założone dla osiągnięcia celów to: poradnictwo zawodowe, wsparcie psychologiczne oraz organizacja robót publicznych. Programem zostało objętych **76**

osób. Zakładamy uzyskanie efektywności zatrudnieniowej po zakończeniu programu na poziomie ok. 30 %.

- **Program „Młodzi Aktywni”** (całkowita wartość programu 305.700 zł)

Program miał na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia. W ramach programu osoby bezrobotne zdobyły nowe lub udoskonaliły posiadane kwalifikacje zawodowe. Uczestnicy programu zostali objęci poradnictwem zawodowym. Dla 40 osób zorganizowano staże, a dla 33 osób roboty publiczne. Zakładamy skuteczność zatrudnieniową po zakończeniu programu ok. 35 %.

- **Program „Rozwój Przedsiębiorczości w Powiecie Żnińskim”** (całkowita wartość programu 850.000 zł)

Program określał główne kierunki działań i zadań w zakresie ograniczenia bezrobocia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy z uwzględnieniem wzmocnienia małej i średniej przedsiębiorczości poprzez tworzenie nowych miejsc pracy.

Działania realizowane w ramach programu pomogły jego uczestnikom w podniesieniu lub uzyskaniu nowych kwalifikacji, umożliwiły podjęcie pracy, która była dla wielu z nich filarem wzmacniającym rozwój osobowościowy. W ramach programu 27 osobom przyznano jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wcześniej skierowano ich na szkolenie „ABC Przedsiębiorczości”), 4 pracodawcom wypłacono refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, a dla 170 osób zorganizowano staże. Zakładamy uzyskanie efektywności zatrudnieniowej na poziomie ok. 90%.

- **Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy”** (całkowita wartość programu 3.666.400 zł)

Projekt realizowany jest w ramach Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działalność 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie; Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. W ramach projektu zaktywizowano grupę 529 osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Udział w projekcie kontynuowało 35 osób skierowanych w 2008r. w ramach przygotowania zawodowego w miejscu pracy i 16 osób, które w 2008r. zostały skierowane na staż. Z 70 osobami w br. podpisaliśmy umowy na podjęcie działalności gospodarczej oraz

408 osób zostało skierowanych na staż. Wypłata tych środków poprzedzona została szkoleniem z zakresu małej przedsiębiorczości. Wszyscy uczestnicy projektu objęci zostali poradnictwem zawodowym z wykorzystaniem Indywidualnego Planu Działania, w celu właściwego zdiagnozowania ich potrzeb. Projekt finansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego.

- **Program „Powrót na rynek pracy”** (całkowita wartość programu **88.800 zł**)

Program ten kierowany był do osób, które ukończyły 45 rok życia.

Aktywizacja osób z tej grupy wiekowej pozwoliła zniwelować zjawisko wykluczenia społecznego, które oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa w życiu społecznym i zdobywania dochodów w godny sposób. W ramach programu zostało skierowanych do wykonywania robót publicznych **25** osób. Zakładamy skuteczność zatrudnieniową po zakończeniu programu na poziomie ok. **40 %**.

- **Program „Młodzi na start”** (całkowita wartość programu **146.600 zł**)

W ramach powyższego programu zaktywizowano **57 osób** bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia. Dla **42** osób zorganizowano staże, a dla **18** osób roboty publiczne. Celem głównym do osiągnięcia jest zdobycie doświadczenia zawodowego, rozwój własnych zdolności i nabycie nowych umiejętności. Pozwoli to zniwelować zjawisko długotrwałego bezrobocia ludzi młodych. Planujemy uzyskać **45 %** skuteczność zatrudnieniową po programie.

Zbiorcze zestawienie realizowanych przez nas instrumentów rynku pracy, liczba osób objętych aktywizacją oraz uzyskana efektywność zatrudnieniowa poszczególnych form w 2009r. przedstawia się następująco:

Formy finansowane ze środków Funduszu Pracy

Formy wsparcia	Liczba osób objętych aktywizacją w 2009r.*	Liczba osób, które w wyniku aktywizacji uzyskały zatrudnienie/rozpoczęły dział. gospodarczą	Efektywność zatrudnieniowa (%) ** wg stanu na dzień 31.01.2010r.
Kursy i szkolenia	370	149	48,70
Prace interwencyjne	229	182	79
Roboty publiczne	711	146	20,53
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	180	113	62,78
Staże	831	229	27,55
Dotacje dla bezrobotnych i pracodawców	79	79	100
Refundacje kosztów dojazdu do pracy i zakwaterowania	29	x	x
Prace społecznie użyteczne	460	x	x
Ogółem:	2889	898	31,08

*osoby skierowane na daną formę w 2009r, plus osoby, które rozpoczęły udział w programie w 2008r. i kontynuowały go w 2009r. a koszty tej aktywizacji obciążały tegoroczny limit środków finansowych

**efektywność ulegnie zmianie po zakończeniu realizowanych programów w 2010r.

Formy finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL.

Poddziałanie 6.1.3

Formy wsparcia	Liczba osób objętych aktywizacją w 2009r.	Liczba osób, które w wyniku aktywizacji uzyskały zatrudnienie/rozpoczęły dział. gospodarczą	Efektywność zatrudnieniowa (%) ** wg stanu na dzień 31.01.2010r.
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	35	21	60
Staże	424	149	35,14
Dotacje dla bezrobotnych i pracodawców	70	70	100
Ogółem:	529	240	45,37

**efektywność ulegnie zmianie po zakończeniu realizowanych programów w 2010r.

W ramach limitu środków na 2009 rok, finansowane był również umowy zawarte w 2008r., których realizacja kontynuowana była w roku ubiegłym. Podsumowując dotychczasowe działania PUP należy podkreślić iż tutejszy urząd znacznie zwiększył kwotę środków przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych, co wpłynęło na zwiększenie liczby osób, objętych różnymi formami wsparcia finansowego. W ramach programów finansowanych z Funduszu Pracy PUP zaktywizował w 2009r. **2.889** osób (w tym szkolenia w Klubie Pracy), a w ramach PO KL **529** osób, co dało łącznie **3.418** osób.

6 Działania administracyjno-biurowe i informacyjne

Powiatowy Urząd Pracy w Żninie oprócz działań na rzecz promowania zatrudnienia, aktywizacji osób bezrobotnych wykonuje szereg zadań administracyjno-biurowych. W 2009 roku PUP wydał łącznie **18.677** decyzji dot. przyznania statusu osoby bezrobotnej, przyznania stypendiów, dodatków, wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych oraz **15.649** zaświadczeń. Odnotowaliśmy **115** odwołań od wydanych decyzji, z czego zaledwie 5 Wojewoda Kujawsko-Pomorski uchylił.

PUP w Żninie informuje społeczeństwo o wszystkich zadaniach i inicjatywach, które podejmuje na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych za pośrednictwem kwartalnika Informator PUP w Żninie. Aktualizowana jest strona internetowa PUP. Informacje dot. ofert pracy, szkoleń, wykazy pracodawców zamieszczane są na tablicy ogłoszeń w siedzibie PUP. Do lokalnej prasy również przekazujemy informacje o naszych działaniach. Podejmowane przez Powiatową Radę Zatrudnienia w Żninie uchwały zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej PUP oraz na tablicy ogłoszeń.

Podsumowując, w 2009r. objęliśmy działaniami nakładowymi finansowanymi z Funduszu Pracy, EFS i beznakładowymi łącznie **36.833** osób, w tym:

>aktywne formy: **3.227**

>pośrednictwo pracy: **26.719**

>poradnictwo i informacja zawodowa: **6.376**

>Klub Pracy: **191**

>Usługi EURES: **320**